



LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesseta 1'50. Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.



La qüestió del dia

ESCOLAPIOS Y JESUITAS



Hi anat prenent informes, á fi de il·lustrarme sobre un assumpte tan interessant, y que de moment deixa sense pa y rosegantse 'ls punys á un gran número de pares de família.

¡Pobres professors!... Ells que sempre alardejan de catòlics; ells que juran y perjuran que mentres exerciren l'ensenyansa s'esmeravan sobre tot á inculcar

als seus alumnes los sentiments religiosos, havian de ser las primeras victimas de la desesperada competencia que 's fan los ensotanats. Sense volerho ni buscarho, varen trobarse al mitj del foc y han arreglat las primeras balas.

En mitj de la séva desgracia sols poden tenir un consol y una esperança.

Lo consol de veure com los que han sigut causa de la séva ruina 's combaten y 's destrossan. Tal vegada algun dia de tota aquesta faramalla mística que avuy se disputa tan encarnissadament l'ensenyansa de la juvenut, al cap de vall, quan termini la batalla, no 'n quedarán més que 'ls solideoos. Llavors pel professorat seglar tornarà á lluhir lo sol de la ventura.

Ja no es un misteri per ningú la guerra á mort que 's tenen declarada 'ls Pares de Sant Joseph de Calasanz y 'ls fills de Sant Ignasi de Loyola. Ignoro si aquests dos sants, desde 'l cel, ahont se troban, anirán també á tomballóns, com hi van ja fa temps aquí en la terra 'ls seus representants. No hi ha competència de botiguers desesperats que puga compararse ab la que avuy s'están fent los Escolapios y 'ls Jesuítas.

Si sigués veritat que 'ls uns y 'ls altres professan una mateixa religió de pau, caritat, resignació y pobresa; si sigués veritat qu'esperan en una altra vida millor la recompensa dels seus esforços terrenals; si no coneguessin altres móvils que 'l bé de las ánimas, es més que segur que 'ls uns se recrearian contemplant los progressos espirituals dels altres, alentantse mútuament en l'exercici de la séva missió cristiana.

Pero ca: lo deu del diner s'ha ficat en los convents y ja es sabut de sobras que la daurada divinitat es la causa de las més grans discordias que perturban al món.

Jesuítas y escolapios tots buscan avuy lo mateix:

reunir lo major número possible de colegials interns y cobrar bonas mesadass. Com aquest número té un límit, de aquí que se 'ls combatan ab lo major encarnissament, pagant tribut á la llei darviniana de la lluyta per l'existència.

¡Quin espectacle més edificant!

Sarriá es avuy lo seu camp de operacions dintre del plá de Barcelona. En lo vehi poble han edificat uns y altres los colegis, suntuosos edificis que valen un dineral, y que proclaman que aquell decantat vot de pobresa prestat per uns y altres al pen dels altars, es una falornia. ¡Com se comprén que 'ls pobres pogan fabricar edificis, en los quals los milers de duros hi entran per centenars? Es impossible desmentir de una manera més descarada las paraulas ab los fets.

Pero, encara que portin místicas falderas, al fi son homes, y com á tals están subjectes á sentir lo bull de totas las passions. Son además rivals, que s'han declarat la guerra, y no miran trevas. Necessitan fortalesas y las construeixen; necessitan municions y las buscan. Ja es sabut de sobras que la guerra 's fá ab diners y que ab diners se salda la terminació de las hostilitats. ¡Ay del venst!

A derrotarse consagran tots los esforços de que son capaces. Los Escolapios, en busca de fondos, s'empenyan hasta la camisa; los Jesuítas no necessitan apelar á tan grans sacrificis. Ells tenen nota de totas las grans fortunes, coneixen las debilitats de alguns dels magnats que las posseheixen, y tot nyau, nyau, ab la séva mónita, que 's la séva forsa, van esquilant los qu'es un gust.

Crech sincerament que 'ls de Sant Joseph de Calasanz se 'n veurán un bull, perque tenen mals adversaris.

Per altra part los Escolapios, encare que busquin colegials, entre las familias acomodadas, no han abandonat del tot l'ensenyansa gratuita dels pobres, objecte primordial de la séva institució. En cambi 'ls Jesuítas no admeten més que deixebles rics, deixebles que pogan pagar la mesada. La farum de pobresa no poden resistirla: el perro chico 'ls revolca 'l ventrell, sols se troban bé quan senten lo drinch de las monedas d'or ó veuen las simpáticas imatjes estampadas en los bitllets de banch. En una paraula: ells están per lo positiu.

¡Quina será la sort dels dos adversaris? Crech que no tardarém á veureho.

Y no tardarém á veureho perque aquest retrocés envers lo predominí de las ordres religiosas, per més que avuy s'haja posat de moda, ha de passar, per inútil, per extemporani y fins per indigne dels nostres temps. Es impossible que posi fondas arrels.

En primer lloch s'ha de confessar que no es religiositat tot lo que ho sembla. Moltes familias qu'envian los seus fills als colegis religiosos, més que per una devoció verdaderament sentida, obran á impuls de sentiments molt distints. Las unas tenen necessitat de pagar tribut á la hipocresia imperant; las al-

tras abrigan l'errónea creencia de que 'l mon está perdut, y que es precís tornar á la religió pera reordre 'l conflicte social. No 'ls ha impresionat tant ni la miseria dels pobres, ni 'ls apuros de las honradas classes treballadoras, com l'espatech de las bombas de dinamita.

—Confíem—diuhen—l'educació dels nostres fills á las ordres religiosas, fomentém l'erecció de molts convents, y 'l mon s'arreglará y cessará aquesta horrorosa lluyta de classes, que no 'ns deixa dormir tranquils, en mitj de las nostras riquesas.

¡Quin error mes gran! Los que aixís opinan no veuen que cada convent suntuós que s'aixeca es un nou insult llusat á la cara dels intel·ligents que no poden viure: los que aixís opinan no reparan que al protegir als frares afegeixen nou combustible á la foguera de las socials discordias.

Los mals que affigeixen á la societat present no 's curan ab l'hipocresia, ni ab la moixigateria, ni pagantse cops de puny al pit, ni contribuint á proporcionar recursos á las ordres religiosas contrapuntadas... Tot aixó es contraproduhent.

Aquests mals se curan estudiant las necessitats dels treballadors, fent tot lo possible per satisferralas, destinant una part de las riquesas acumuladas á remediare la séva sort, millorant las condicions del treball, procurant que no quedi ningú sense feyna y que aquesta tingui una recompensa que basti perque tot home puga viure com un home.

No 's curan aquests mals engreixant frares, sino enrobustint lo nervi del treball.

No 's curan aquests mals mirant al cel, sino á la terra; no 's curan fent alardes de una religiositat que está mes en las apariencias qu'en lo sentiment, sino atenant á la religió de la fraternitat humana; no 's curan creant molts devots, sino formant bons ciutadans.

Unicament aquí 's troba 'l verdader remey... Fora de aquí no hi ha mes que la desesperació entre 'ls que sofreixen, y la ridícula guerra-civil per la tallada, entre 'ls Jesuítas y 'ls Escolapios.

P. K.



Per cortesia y no perque tingué desitjos d'entaular polémicas, ens ferem càrrech del article que 'ns dedica La Comarca Federal de Sant Felin de Guixols.

Podrá entendre aquell periódich que una República senzilla sense adjectius, basada en l'apoyo de tots los elements republicans, á reserva sempre de anar desarrollant paulatinament tots

los principis que pogan rebustir la democracia

y de plantejar totes las reformas encaminadas a la millora social de las clases obreras; podrá creure, repetim, que aixó qu' es lo que defensém nosaltres, no val la pena de fer cap esforç per conseguirho; olvidant que qui tot ho vol tot ho pert, podrá opinar que 'l cambi de las instituciones hereditarias per las electivas, equival a sustituir la monarquia de avuy ab un altre monarquia disfressada de República.

Pero creyent tot aixó, y sobre tot seguint dócilment totes las evoluciones de 'n Pi y Margall, que ab son últim manifest ha obert un abisme que imposibilita l' unió republicana, y ab las sévas últimas manifestacions anti-revolucionarias ha tirat una galleda d' aygua freda sobre tots los entusiasmes de la vida activa, estém segurissim que *La Comarca Federal* no donará un sol pas de profit pel camí del triunfo de la República.

La opinió no 's conquista avuy ab programas més ó menos complicats, més ó menos práctichs, més ó menos acomodats a la mdole de las circunstancias qu' encare han de venir: l' opinió avuy se conquista batenente ab l' enemich cada dia, a cada hora, a cada instant, despullantse de tota intransigencia doctrinaria y buscant la manera de allegar lo major contingent possible de foras útils y activas al servey de la patria y de la República. Tal es la nostra opinió y la *Comarca Federal* ve obligada a respectarla com nosaltres respectém la séva, per més que la considerém errónea.

Ja no 'ns queda res més que dirli, ab lo qual veurá qu' olvidém *republicanament* los atachs personals embossats ab los quals sens dupte s' ha proposat mortificarnos. Vinticinch anys de vida periodística consagrats al servey desinteressat dels ideals republicans abonan la nostra constancia y la nostra sinceritat.

Es molt xocant. Tant en Cánovas com en Sagasta están sempre pendents de lo que pensa 'l general del Llorón. No passa dia que no envihin a indagar las sévas opinions.

L' un y l' altre necessitan saber pera qui 's cou lo dinar del dia. Y aixó sols pot determinarho l' héroe de Sagunto ó siga 'l gran reboster de las instituciones.

A aixó y res més ha quedat reduhida la democracia dintre de la monarquia.

Mentres duri 'l rebombori del Marroch s' ha convingut en no demanar al emperador un sol plasso de la indemnació de guerra, ni en exigirli l' establiment de la sona neutral.

En cambi aquí a Espanya, al pobre pagés que té la floxera a la vinya, se li exigeig bitllo bitllo 'l pago de la contribució, y si no pot abonarla se li embarga la finca.

De sobras sabiam que 'ls governs habian de ser sempre més considerats ab els moros que ab els cristians.

Lo dia que la reyna regent va sortir de Sant Sebastian va repartir entre 'ls establiments benéfichs de aquella ciutat 10,000 pessetas.

Una operació aritmética. Dat que las instituciones percibeixen anualment una assignació de 9 millons de pessetas, si diariament donavan 10,000 pessetas de limosna als pobres ¿saben encare quina cantitat 'ls quedaria?

¡La friolera de 14,657 pessetas diarias!

No crech que aquesta batallada tinga cap malicia. Aixó son puras matemáticas, y no crech que ara ni may las matemáticas sigan denunciabls.

En Moret se 'n ha anat a Paris. De segur que alguna 'n portará de cap.

¿Será tractat de comers ó *modus vivendi*?

¿Será *modus vivendi* pel país ó per ell?

Sempre que 'l famós Moret emprén un viatjet tot-hom tremola... inclús las máquinas de las fábricas.

A tots los que a Tarragona y a Reus varen obsequiar al colossal Aguilera, aquest acaba de concedir los honors de jefes de administració.

Menjém arrós,
bebém xampany:
la barra a Espanya
no morirá.

Gran batalla electoral a Bélgica. Lo partit socialista, aprofitant l' ampliació del sufragi, ha tret una representació numerosa que li assegura una gran influencia en lo parlament. Dos ministros de la corona han sigut derrotats en las urnas.

Y aixó en un país, abont segons l' última lley, los rics y las capacitats tenen dos, tres y quatre vots, segons la séva fortuna y 'ls séus títuls, mentres los ciutadans *rasos*, diguemho aixís, no 'n tenen més que un.

Aquí, en cambi, tenim lo sufragi universal, y per desdida, per cansanci, per displicencia, per la desor-

ganisació que aniquilla als partits populars, deixém que tots els governs ens timin y 'ns robin las actas.

Los socialistas belgas ens donan un gran exemple. Quan un poble vol, no hi ha abusos que hi valgan. Quan hi ha energia, qualsevol que vulga apelar als abusos, acaba per arrepentirse'n.

Notable va ser l' acte celebrat diumenje al Circo Equestre ab motiu de la repartició de premis als alumnos de las escuelas laicas. Mes de mil criaturas dels dos sexes freqüentan aquellas escuelas y aplaudiren ab entusiasme la *Marsellesa* y altres himnes patrióticos. Davant dels grans esforços que fa per imposarse la reacció ultramontana, aquests actes civichs reconfortan. Un aplauso, donchs, als sostenedors de l' ensenyansa laica.

Lo que no pogué ferse, a pesar de haberse sollicitat, es la manifestació pública projectada.

S' hagués tractat de una professó cap inconvenient hi hauria hagut en que 'ls concurrents recorreguessin carrers y plassas.

La llibertat tal com l' entenen los monárquichs s' ha fet sols pels que la deturan; no pels que l' idolatran.

Ja me 'l veig per aquells salons pavonejantse... —Aquí estich jo; aquí está 'l verbo,—diria don Emilio.

Diu que Lleó XIII 'l va rebre afectuosament... primer com un rey (¡apretal) y després com un pare (¡afuixa!)

Ja no duplo que devia felicitarlo pels grans serveys que ha prestat a la monarquia borbónica, al pagar ab la més gran ingratitud los serveys del partit que 'l tenia per jefe y per ídol. No li faltava més que aixó, perque a son degut temps puga dir d' ell 'l Historia, si es que l' Historia té algún dia la humorada d' ocuparse'n:

—Rodolant, rodolant, al... va anar a Roma per la penitencia.

A Cuenca s' han descube grans gatuperis... gatuperis vells que pudian a ranci, gatuperis nous y frescos com una rosa. Ab tal motiu hi ha una pila d' empleats presos y entre ells alguns que han desempenyat lo càrrech de administrador económich... ó derrotador.

No seré jo qui censuri al govern per haver practicat aquesta bugada, tant més quan crech que si las investigacions siguessin generals y escrupulosas, la majoria del homes dels partits monárquichs qu' en aquests últims anys s' han pescat la breva, anirian a parar a la presó.

La llástima es que no arribarán fins al cap-devall.

Y molt menos encare fins al cap-de-munt.

Estranya un periódich que 'ls bisbes protestin contra la consagració de un bisbe protestant que al cap de vall res té que veure ab 'ls per no ser de la séva confraria, y no digan una paraula contra 'l seu colega de Cádiz que fa alguns anys está retenint una forta cantitat destinada a beneficencia.

Si 'ls bisbes espanyols compreguessin los debers a que 'ls obliga la séva dignitat, li haurian de dir:

—Mestre y germá: ó donas comptes ó t' arreglém los comptes

CARTAS DE FORA.—*Bagá*.—Desde que la guardia-civil se n' ha emportat a la presó de Berga, al alcáde Sr. Noguera, a aquest poble sembla que li hajan tret un gran pés de sobre. Estant la causa *sub judice* no hem de consignar totes las acusacions que pesan sobre aquest fulano, que durant set anys seguits ha vingut empunyant la vara, deixant la hisenda municipal escurada y plena de deutes. Després de la séva marxa s' ha pres inventari dels efectes qu' existian a casa séva tota vegada que a més d' arcalde feya de secretari, de jutje, de depositari, es a dir, feya de tot. Ara, per fi, haurá vist que qui tot ho vol tot ho pert.

Matedepera.—Lo nostre ensotanat s' ha permés insultar al feligresos, dihent qu' ell havia fet arreglar lo cementiri de la séva butxaca y que 'ls moltóns del seu remat apenas l' havian ajudat, excepció feta de un, donant a compendre que aquest posava de relleu la tacanyeria dels altres. Aquest ensotanat sens dupte no coneix la lógica, y es estrany que al Seminari l' aprobessin. Si 'ls vehins hem de pagar l' arreglo del cementiri ¿ab quin dret diu ell que ho ha costejat de la séva butxaca? Y si ell vol galardejar de haverho pagat de la séva butxaca ¿quina obligació tenen los vehins de afuixar ni un céntim? Ja veu, donchs, com sense vestir sotana, 'ls matape-renchs sabem més de lógica qu' ell.

Figueras.—De sermó furios pot calificarse 'l que l' altre dia va etjegar un propagandista místich desde 'l cubell de la iglesia de Sant Pere. Després de calificar de homes perversos y de fills del dimoni a tots los homes que 's diuen republicans federales, va insultar als individuos del ajuntament que professan aquellas ideas. Respecte al periódich com *LA CAMPANA*, *L' Esquella* y altres, va aconsellar al seus agents que quan vejessin a una persona que 'n llegis un, se li tiressin a sobre, li arrebatesin d' entre las mans y 'n fessin trenta mit trossos. «Procedint aixís—deya—fareu una obra més bona que ab mil limosnas y ab cent penitencias».—Lo que farán, si ha qui segueixi semblant consell, será arreplegar més de un bolet. Y si 'l predicador vol probarho, tinga la seguretat de qu' ell será 'l que 's menji 'ls primers de la temporada.

LA SALSA DEL AMOR

Aquest es lo títol del tomet que 'l nostre company C. Gumá acaba de publicar, dedicantlo als lectors de *LA CAMPANA DE GRACIA*.

Tractantse d' una obra d' un redactor d' aquest periódich, creyém que lo millor que podem fer es donar una mostra de lo qu' es, reproduhintne un tros.

Llegeixin lo que segueix y 's formarán un concepte de *La salsa del amor*.

¿Dónde vas con mantón de Manila?

¿Dónde vas con vestido chiné?...

Vet' aquí lo que jo murmurava

al toparte algún vespre al carré.

Tón marit—jo ho sabia—era fora;

lo moment no era bo per rondar....

¿Y no obstant d' amagat tú surtias?

¿Hont dimontri podrias anar?

Com que jo en lo que toca a misteris

tinch molt ull y un olfato molt fi,

decidit a resoldre l' enigma,

un dels vespres te vareig segui.

Tú al davant, jo vint passos darrera,

camínarem en la obscuritat,

y al crusá una plasseta deserta

va posáret un home al costat.

Com si fos cosa ja convinguda,

vau trencar per un altre carré,

y de cop vau entrá en una casa

qual aspecte recordo molt bé.

De visita no crech que hi anessiu,

a vetllá un moribundo tampoch:

per lo tant, ab semblant companyia

¿qué podias buscarhi en tal lloch?

No es extrany que fent jo conjeturas

esperant ta surtida, pensés

que hi anavas... a ver la verbena

y a meterte en la cama després.

En efecte, passada ja un' hora,

altra volta baixáren tots dos,

y ben clar vaig sentir qu' ell te deya

—Fins demá; que no faltis: adió.—

En virtut d' aquest cúmulo de datos,

vet' aquí perque avuy jo ja sé

dónde vas con mantón de Manila,

dónde vas con vestido chiné.

Per aquest istil es tota l' obra.

Es de creure que 'ls lectors de *LA CAMPANA* acceptarán la dedicatória que va al davant del llibre, y que ho demostrarán al autor de la única manera que poden ferho: llegint *La salsa del amor*.

¿NO HO SABEN?

¡Escoltin aixó, que té tota la gracia del mapa! Don Emilio ha dit al papa que aquí a Espanya aném molt bé!...

¿Vritat que per surti ab una noticia tan admirable es casi bé indispensable haver baixat de la lluna?

Sort que 'l papa, que no es lelo, mitj rihent de trascantó devia di:—Aquest minyó tracta de tomarme el pelo.

¡Mirin que mudarse y fé tantas horas de camí, total per 'ná a Roma a di que aquí a Espanya aném molt bé!...

¡Y tant! ¡Si nacions felissas com la nostra no 'n veyéim! ¡Si sols falta que lliguém los gossos ab llagonissas!

Aném molt bé, pero aquí ab freqüencia sol passá que al demati no hi ha pá y a la tarde no hi ha vi.

Aném molt bé, pero estém tan plens de contribucions que camisa y pantalons ja fa temps que no 'n portém.

Aném bé, pero 'ls empleats fan lo que 'ls dona la gna, y tenim cada senmana deu irregularitats.

Aném bé, pero al ser l' hora de votar representants, lo govern fa jochs de mans y a empentas ens treu a fora.

Aném bé, pero 'ls milions que per fer la esquadra hem dat poch a poch han acabat per anársen tots a fons.

En fi: aném bé, be ¡molt bé! ¡tan bé que no 's pot descriure! pero 'ls ciutadans per viure ja no sabem qué hem de fé.

Lo tribuno ex-popular podia ab rahó fundada dir que per certa llopada aquest país es la mar.

Podia explicá ab sanch freda las bellas combinacions que 's fan ab las conversions y ab lo canje de moneda.

Podia, extenentse un xich y posant la llengua en ristre, demostrar que avuy *ministre* es ja sinónim de *rich*.

Hasta podía acabar per probar que aquí hi ha gent que 's limita estrictament a menjar, beure y cobrar.

¡Pero caure en la disbauxa de contá al papa Lleó que aquesta pobre nació es una especie de Xauxa!

¡Aná allá á pintar l' España ab colors que, en realitat semblan tant á la vritat com un ou á una castanya!

Vaja, ni que sigui á Roma, per dir tot lo qu' ell ha dit se necessita molt pit y estar molt, molt ¡molt de broma!

C. GUMÁ.

UNA CORASSONADA



ON Práxedes, al general:

—Pénsisho bé, don Arseni: tal com está avuy l' isla de Cuba, la séva espasa es allí necessaria. Convé que hi hagi un prestigi militar, una autoritat indiscutible, una...

—Pero ¿y aixó de Melilla, cómo quedarà? ¿Qui farà la rectificació de límits? ¿No havíam quedat en que hi aniria jo?

—Déixilas estar aquestes futesas. Los assumptos de Melilla qualsevol ranxero 'ls arregla. ¡Cuba, Cuba es lo que interessa en aquest moment!

Lo general corra á casa séva y diu al criat:

—Depressa: arréglam lo mundo per anar á Cuba.

Lo criat se posa immediatament á cumplir las ordres de son amo, tot cantant entre dents:

A la Habana me voy,
te lo vengo á decir....

Cinch minuts després.

En Cánovas al general:

—Don Arseni; ja deu sapiguer que la situació 's complica.

—Si, ja ho sé: diu que á Cuba....

—No á Cuba; aquí, á España. Las cosas s' han embolicat de tal manera, que d' un moment al altre es molt possible que necessiti 'l concurs de vosté.

—¿Lo méu?... Es que jo havia promés á n' en Sagasta....

—No s' enredí ni escolti la séva espasa 's necessita á Madrid.

Lo general, dirigintse al seu criat:

—Tú; desembrassa 'l mundo: ja no vaig á Cuba.

Lo criat torna á treure 'ls objectes que ja tenia colocats y comensa un' altra tonada:

¡Ay ay, que sí
ay ay, que no!....

Visita de don Práxedes.

—Salut, general il·lustre: ¿qu' es veritat que en Cánovas ha vingut á véurel?

—En efecte; per cert que m' ha dit que....

—¿Ja m' ho penso!... No 'n fassi cas d' aquest home: com que té la vista desarreglada, tot ho veu malament. Créguim á mi, y la patria li agrahirá tota la vida. ¿Quin dia marxa á Cuba?

—¿Jo? Es que.... verdaderament... un viatge en aquesta hora....

—Per cumplir l' alta missió que 'l destino li ha senyalat, totas las horas son bonas.... ¡A Cuba, don Arseni, á Cuba!....

Lo general, al criat:

—Torna á arreglar lo mundo....

Visita de don Anton:

—¿Qu' es cert, don Arseni, que en Sagasta ha estat aquí?

—Si senyor; y en virtut de las sévas indicacions, no tinc més remey que embarcar-me pera América, perque á la queata....

—¿General, no 's deixi ensiburnar! L' América séva, l' América nostra es aquí! No 's mogui de Madrid, encara que li aconsellin tots los fusionistas d' España. ¿Sab per qué volen que se 'n vaji? Perque vosté 'ls fa nosa.

—¿De debó?

Dirigintse al criat:

—Desocupa 'l mundo desseguida.

Al cap de mitj' hora. En Sagasta torna á compareixe.

—¿Cóm estém, general? Lo vapor correu l' espera á Cádiz.

—Ja pot dirli que s' assenti. No m' embarco.

—¿Cóm? ¿que ha vingut altra vegada en Cánovas?

—Si senyor; y m' ha aconsellat que no 'm mogué de Madrid.

—¡Ah! Ja m' ho figurava! ¿Pero vosté no endavina quinas son las intencions d' aquest home?

—Ell diu que....

—L' enganya, don Arseni, l' enganya: don Anton no vol que vosté vaji á Cuba, per veure si aixis allá s' origina un conflicte y ell logra aprofitarse, en perjudici meu y de vosté.

—¿Aixis estém?

Al criat:

—Arréglam lo mundo altra vegada.

Cinch minuts més tart. Una carteta de don Anton:

«Tinc entés, general, que en Sagasta está empenyat en tréurel d' España, costi lo que costi. Tapis las orellas, riguis de las sévas amenassas y no s' olvidi de lo que li he dit anteriorment: la séva espasa 's necessita á Madrid.»

Lo general, mossegantse 'ls llabís:

—¿Qué faig!....

Cinch minuts després. Una esquela de don Práxedes:

«Acabo de rebre gravissimas noticias de Cuba. No perdi un moment, general. La séva espasa 's necessita á l' Habana.»

Lo general, dirigintse al criat:

—¿Quántas espasas tinc aquí?

—Dugas.

—Donchs mira: embolica l' una, pórtala á l' administració de la Trasatlántica y digas que la envihin á Cuba desseguida. En quant á l' altra.... déixala sobre la calaixera.

—Y nosaltres ¿qué féim?

—¿Nosaltres?... Agafarém las escopetas y 'ns en anirém per aquestas montanyas de Deu á véure si casém alguna cosa.

Targeta de don Arseni á don Práxedes:

«La meva espasa se 'n va á Cuba.»

Esquela de don Arseni á don Anton:

«La meva espasa no 's mou d' aquí.»

FANTÁSTICH.



o Sr. Mencheta escriu desde Tarragona que del bitllet d' entrada al Congrés catòlich y del asiento en determinats sitis, ne fan pagar deu essetas.

Naturalment, los catòlics s' abstenen de afuixar la mosca, y 'ls assientos de las deu misas se quedan sense ocupar.

Al cap de vall, per anar á veure una colecció de bisbes val mes assistir á las representacions de *L' Africana*, quan al Tivoli la fan. Se 'n surt molt mes barato, y per anyadidura 's disfruta de la música de Meyerbeer, que sempre es mes agradable que la música del Congrés catòlich.

Las operaciones militares de Valencia s' ha disposat que 's verifiquin en los valles de Sagunto.

Per anar com cal, las operaciones haurian de consistir en lo desembarcament de un general, ab lo soborno y pronunciamient de una brigada y ab la proclamació....

De res... de qualsevol cosa.

Aquestas son, després de tot, las operaciones militares que donan mes gran profit en lo nostre país.

S' anuncia á Granada la celebració de un banquet pels possibilistas que segueixen á Castelar.

Los possibilistas que vulgan seguir á n' en Castelar, no tenen mes remey que pendre 'l tren, y anarse'n á Roma á veure al Papa.

Los republicans de Logronyo han obsequiat cariñosament al general Arolas.

No puch menos de confessar que ho he vist ab complacencia, creyent que algún dia 'l valent general Arolas se tornarà l' oportú general *Es-l-hora*.

Rebo de Roma 'ls següents versos:

Després de dos horas llargas

de dir sempre:—Jo... jo... y jo....

quan fou fora, diré 'l Papa:

—¡Uy, que n' es d' embafadó!....

Referintse *El Diluvi* á n' en Casimiro Perier, diu lo seu corresponal de París:

«Porque para esta gente su idolo ha de ser eterno, como Dios.

»Como que el mejor día quitarán á éste del altar para ponerle á él, con lo cual no harian más que imitar á los israelitas prevaricadores en el desierto: *adorarian al becerro de oro.*»

¿Qué mes israelitas que l' *Insensat* y demés embruta quartillas del *Diluvi*!....

¡Y qué mes *becerro de oro* que l' heren de 'n Gasull, Sr. Laribal!....

Ab tant entusiasme predicava 'l nou bisbe de Tarragona, al pendre possessió del càrrech, que fent un moviment de brás va saltarli 'l anell. Aixó vol dir que l' argenter, comrentent que un bisbe nombrat de fresch, per forsa té d' engreixarse, va ferli ab aixamples.

—¡Bon principi!—devia pensar lo doctor Estalella, donant ja per perduda aquella joya. Pero un baturro que la recullí, li va tornar desseguida.

—Ben vinguda sigas—diria 'l bisbe al recobrarla.

—De tú sí que puch dir que 'm vens com l' anell al dit.

Los protestants anuncian lo seu propòsit de construir á Madrid una nova capella evangélica, y ja hi ha bisbes que dinhen que s' hi oposarán ab totas las sevas forsas.

Aquests bisbes, ab la seva oposició no miran qu' engreixan als seus adversaris. La propaganda encare que 's practiqui per la guerra, sempre resulta profitosa.

Precisament quan alguns prelats catòlics, tots á

un mateix temps, cridan:—Protesto,—no s' adonan de una cosa.

No s' adonan de que fan un bisbe, protestant.

Respecte al emperador de la Xina, lleigeixo lo següent en un periódich:

«El Hijo del cielo ha dispuesto tomar las riendas del gobierno y dirigir personalmente las operaciones militares.»

En vista de aixó se 'm figura que l' emperador dels xineses may será tan *Fill del cel* com ara. A lo menos estich segur que 'ls japonesos estarán molt ben disposats per ferli veure las estrellas.

Durant l' ausencia de 'n Moret, D. Práxedes ha tingut á bé encarregar-se de la cartera d' Estat.

De manera que

á pesar de ser casat

ha tornat á pendre Estat.

¿Qué dirá D. Angelita?

Circulan en alguna abundancia duros falsos del any 93. Uns duros molt ben fets, que tenen lo pes corresponent, bon trinch y hasta 's diu que una mica mes de plata que 'ls que fabrica 'l govern.

L' única diferencia que 'ls distingeix dels legítims es que en los falsos, la cabellera del busto del rey es una mica mes llarga.

Per lo tant, als que 'n tingan algun, ja saben lo que 'ls toca: portarlo á ca 'l perruquer y que li talli 'ls cabells.



A LO INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Pal-pi-ta-ment.
- 2.ª ANAGRAMA.—Quimeta.—Miqueta.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Una dona á la brasa.
- 4.ª CONVERSA.—Capellades.
- 5.ª GEROLÍFICH.—A alta mar fluix, á baixa mar reflux.

Han endavinat totas las solucions los ciutadans J. Ferraté, J. Camprubi y E. Clarassó n' han endavinadas 4, Pau dels obits y Jo, Ell y Ella, 3, Tamboriner del Panadés, F. de P. Brunet, F. Casajuana, Mr. Starp Aliv, Joanet Llimona, Capdevila, 2, J. Pallarés, Alfredo (a) El Federal y Miquel de las Dallas, y 1 no més, Patxacas, y un manobre retirat.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans: Joan Tarrés, Suscritor, Mr. Starp Aliv, Un Aficionat a broquil, J. Casajuana, A. B. Zimora, E. Clarassó, P. Besora Barberillo, Joan Ferraté, S. Nas F., A. S. Novici, El Sacó Nians, O'ged D., Turrol y Ladiv, Un Batxiller de rebost, P. Sotolan, Pau Maramau, F. Ferrer y Pere Prats y Vila.—Lo qu' envian aquesta semana no fa per casa.

Ciutadans: Lluís Viola y Vergés, Font y Murgades, Joan Camprubi, Joan Tallada, Jo Ell y Ella, Samuel Gran, Jumerá, Autor dels geroglífichs, F. Kha:kinyol's, Pere Carreras, Sanch de Cargol, Joanet de Berga, F. de P. Bunet, Un Aprenent, Noy de 'n Pepis, P. Llaso, Amadeo Palliser C., Aguilera, Pere del Prat.—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá J. Sardá Ferrán: Lo que 'ns envia adoleix d' excessiva va-guetat.—Enrich Pons: No 'ns acaba de agradar: no aprofitarém més que un geroglífich.—Gibert y Morell: Té escassa novedat.—Un tremat: Los versos son impubliables per falta absoluta de condiciones literarias.—M. Rodriguez Codolá: Ho hem rebut tot y gracias: ara está bé.—R. Surinyach B.: La composició es bonica; pero té un sentit tan catalanista tan accentuat, que li agrahiriam que 'ns favorís ab un altre treball mes adequat á la índole de las nostras publicaciones.—Just Aleix: Molt bé y gracias.—F. Carreras B.: Si no tot, alguna cosa aprofitarém.—A. V. y Jordán: No té interés.—Autonet del Corral: la igualtat de rima fa que la composició resulti excessivament monòtona.—S. Bonavia: No 'ns acaba de agadar.—J. Fontola: Mirarém de aprofitarho á la primera ocasió, encare que peca d' excessivament llarch.—Antich y entusiasta suscriptor de Badalona: Agrahim la franquesa ab qu' exposa la seva opinió; pero no tots els gustos son iguals, ni tothom pensa de la mateixa manera. Si fent un paréntesis á la frivolitat, se fexés en l' assumpto, vosté mateix veuria, com veuen molts, qu' es molt més serio de lo que sembla.—T. R. y C.: Enterats y farém lo possible per complaure 'l. Un A. Vendrellench: Vá bé.—J. Negret: Mirarém de aprofitarho.—Bernabé Lloréns: Es fluixet. B. Lleug: Consideri qu' es tant lo que rebém, que 'ns es impossible donarhi l' abast á no ser que omlissem tot lo número de trenca-caps. No obstant mirarém de ferlo sortir de pena.—Mr. Eugon: Los versos no van y la prosa adoleix de falta de novedat.—J. Oller: No 'ns fa 'l pés.—Nyau nyau: Está ben escrit; pero no s' acomoda á la índole del periódich.—F. de P. Juanico: Vá bé.—A. Martí-net: Tenim las carteras plenas de trenca closas y no podem donarhi l' abast. Dels que 'ns envia aquesta semana n' hi ha un de aprofitable.—Ll. Millá: Rebuda la composició y gracias.—A. Parés: Idem.—A. Carreras: Id. l' article.—Ll. Salvador: Mirarém de aprofitarho.—R. Alonso: Vá bé.—T. P.: N' aprofitarém alguns.—P. P. T.: Rebuda la nova emesa.

¡Ja ha sortit! ● ¡Ja ha sortit! ● ¡Ja ha sortit!

LA SALSA DEL AMOR

DEDICADA ALS LECTORS DE LA CAMPANA

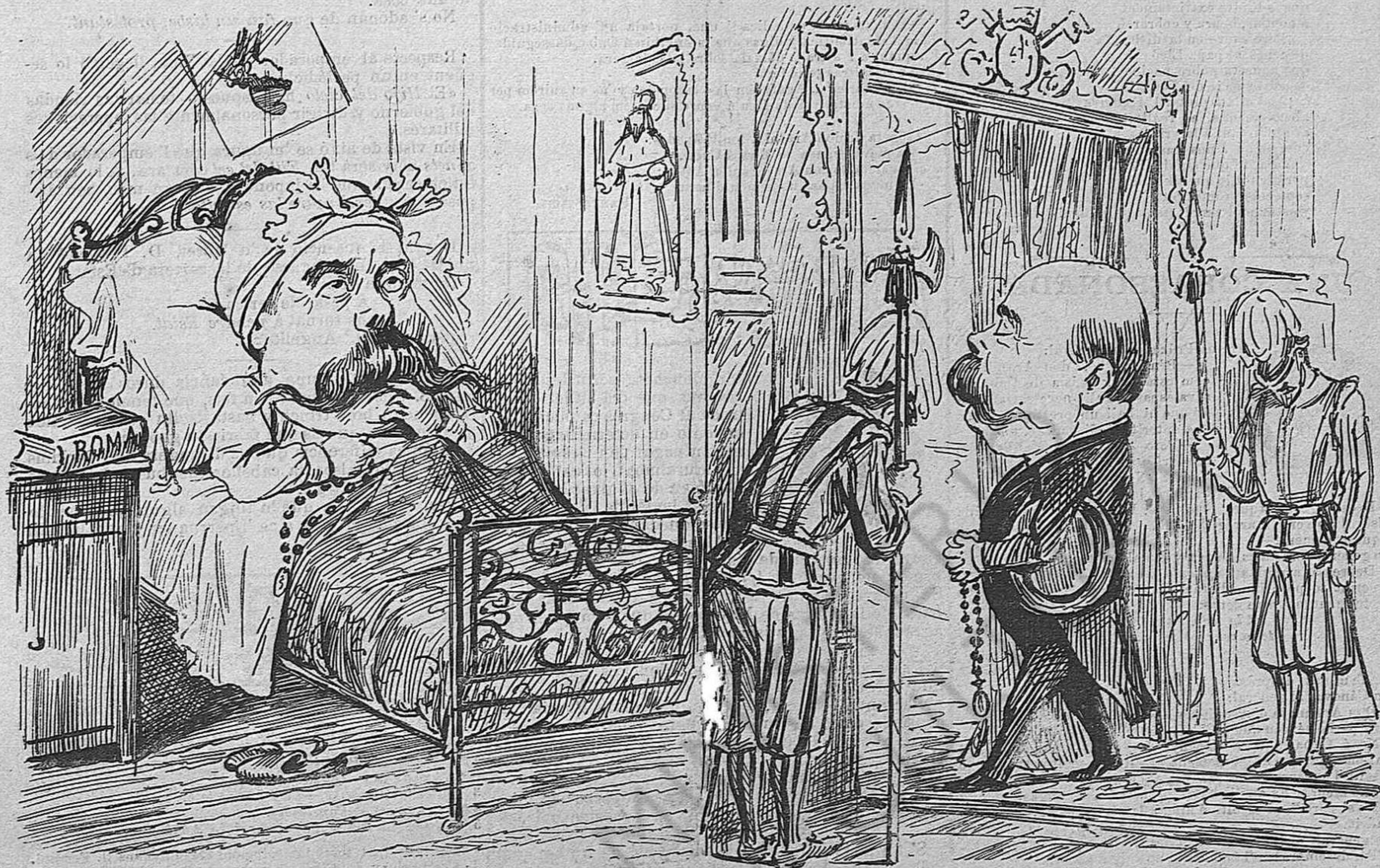
per C. GUMÁ * Il·lustració de M. Moliné

Preu: DOS rals

LOPEZ, Editor.—Rambla del Centro, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—BARCELONA

DON EMILIO A ROMA



—¿Qué li diré, qué li diré al sant pare?

Totas las portas se li obrían.



Va ser rebut com un rey.



Y tractat com un fill.

